

Beste tuinvrienden

Voorwoord bestuur

Zoals te doen gebruikelijk starten we de nieuwsbrief vanuit het bestuur met een voorwoordje. Deze keer voor de maand oktober. De overgang van zomer naar herfst. De tuinplanten verliezen hun bladeren en misschien worden we nog verrast met een lekkere nazomer. In de afgelopen vijf jaren hadden vier daarvan een erg droge zomer. En 2022 lijkt de kroon te spannen. De bladeren van de bomen vertonen begin september al herfstverschijnselen en laten hun blad vallen. In de wachtkamer van de dokter vertelde een boerin die o.a. suikerbieten teelt dat er dit jaar 17% minder suiker in de bieten zit. Door de langdurige droogte verschuift de natuurlijke ontwikkeling naar voren. Als de temperatuur toch een keer naar beneden kukelt verschijnen prachtige kleuren doordat de bomen het aanwezige suiker in de bladeren terug laat lopen naar de tak. Wat wij kunnen doen is vooral genieten van dit mooie seizoen. En zomaar ineens stilzitten zal voor de meeste tuinliefhebbers niet makkelijk zijn. Daarom kan je beginnen met opruimen en winterklaar maken. Bij verschillende lezingen is het advies gegeven dat winterklaar maken van de tuin uit den boze is. Niet doen, werd gezegd, alles wat valt laten liggen voor een natuurlijke mulchlaag. Nou ja, daar is ook wel iets voor te zeggen. Maar in mijn tuin kan ik het traditionele winterklaar maken toch niet laten. Het hele jaar doe ik moeite om de tuin er netjes bij te laten liggen, dan wil ik dat ook zien in de winter. Maar al die nieuwe inzichten en adviezen uit de oude doos neem ik wel in mij op. Een leven lang leren, het jaar rond. Ook leer ik van de leden van Groei en Bloei. Daar zijn dan ook de lezingen en de workshops van Groei en Bloei goede gelegenheden voor. Maak er net als ik dankbaar gebruik van, want dat is het voordeel van een actieve vereniging.

Namens het bestuur,

Wijnand Romijn

Workshop keramiek

Zelf een luizenpopje maken, of een schaal, een masker of een eenvoudige vaas, het is weer mogelijk op 10 oktober aanstaande in zaal De Kievitslaar in Effen om 19:30 uur. Na de succesvolle workshop in 2021 kijken we uit naar de workshop onder de bezielende leiding van Lia Romijn. Een luizenpop is een milieuvriendelijke en zeer decoratieve manier om bladluizen te bestrijden. Je zet de pop met wat stro erin op een stok in de tuin. Daar komen oorwormen

in die de bladluizen eten. En het staat nog leuk ook. Lia is in 1989 begonnen met kleien onder begeleiding van Rina van Leest. In 2004 is Lia voor zichzelf begonnen en heeft haar kennis en vaardigheden verder op autodidactische wijze uitgebreid en ook gedeeld met cursisten. Tijdens de workshop maakt u een vaas, masker, popje of schaal helemaal af. Dat wil zeggen na afloop van de workshop moet uw werkstuk nog in een keramiekoven gebakken worden. Daarna kan het opgehaald worden zodat u het thuis kan verven of onbewerkt laat. U kunt er voor kiezen om bij Lia thuis in haar atelier uw popje, schaal, masker of vaas te glazuren. Er zijn 90 kleuren waaruit u kunt kiezen. Meedoen aan de workshop kost €20 voor leden en €22,50 voor niet-leden. Voor het glazuren betaalt u rechtstreeks aan Lia €7,50. Uiterlijk vóór 5 oktober aanmelden bij Meggie Laming via tel. 0161-431353 of via e-mail laming.meggie@gmail.com. Betaling uiterlijk 1 week vooraf overmaken op IBAN NL60RABO0104630353 t.n.v. KMTP afd. Breda e.o. met vermelding van naam, lidmaatschapsnummer en "keramiekworkshop". De workshop gaat pas door bij een minimale inschrijving van 10 deelnemers

Algemene lezing woensdag 12 oktober door Aat Rietveld.

Als bestuivende insecten zijn bijen misschien wel de motor van de biodiversiteit.

Deze nogal ferme uitspraak wil Aat deze avond graag nader toelichten.

Aat Rietveld is medeoprichter en actief lid van de Landelijke Bijenhouders Vereniging.

Na zich eerst vooral bezig te hebben gehouden met bestuurswerk, richt hij zich nu volledig op zijn taak als ambassadeur biodiversiteit.

Daarbij richt hij zich niet alleen op de bijen, maar komt juist ook de relatie met het plantenleven in de tuin aan de orde.

Tuinieren is behalve een geweldige bezigheid ook een flinke bijdrage aan de biodiversiteit.

Beseft u dat u ongemerkt bij kunt dragen aan de biodiversiteit BUITEN uw tuin?

Het gebeurt namelijk wel eens dat planten uit uw tuin ontsnappen. Als deze planten een aantal jaren zelfstandig buiten de tuin kunnen overleven voegen we ze toe aan de inheemse flora en verrijken ze op die manier de biodiversiteit.

In oktober 2017 publiceerde het wetenschappelijk tijdschrift PLOS een alarmerend artikel met de titel: More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas.

Schokkende cijfers die aangeven hoe slecht het gesteld is met de insecten.

Deze achteruitgang gaat gestaag door en stopt niet vanzelf.

Hoogste tijd dus om in actie te komen!

Na de lezing van Aat gaat u ongetwijfeld geïnspireerd naar huis en heeft u tal van ideeën opgedaan om voor nog meer biodiversiteit in uw tuin te zorgen.

Plaats: Curio, Frankenthalerstraat 15 Breda

Tijd: 19.30 uur

Workshop "Fotografie met je smartphone"

Na de succesvolle online workshop "Fotograferen van bloemen en planten" die ik in juni 2021 heb gehouden, is het mij een genoegen om een nieuwe workshop te gaan geven. En wel het fotograferen met je smartphone. Als tuinliefhebbers gaan jullie regelmatig op pad om tuinen te bezoeken en niet altijd wordt een fotocamera meegenomen. Een smartphone heeft bijna iedereen dagelijks bij zich.

Met de smartphone kunnen prima foto's worden genomen en in de workshop zal ik uitleggen wat je met de smartphone kunt doen. Naast een korte uitleg van basisprincipes over wat fotografie is en waar je rekening mee moet houden met de compositie, zal ik met name ingaan op de mogelijkheden van de smartphone en tips voor het maken van de mooiste foto's, een en ander toegelicht met foto's gemaakt door mijzelf en enkele familieleden.



Tenslotte zal ik mijn telefoon koppelen aan het beeldscherm en kan ik "live" verschillende mogelijkheden laten zien. En natuurlijk kunnen er ook vragen worden gesteld die ik zal proberen te beantwoorden. De workshop is geschikt voor zowel de iPhone als de Androidtoestellen.

Ik hoop van harte dat deze workshop in de smaak zal vallen.

Met vriendelijke groet,

Richard Rood

Datum: woensdag 23 november Tijd: 19.30 uur.

Plaats: De Vlieren, Mgr. Nolensplein 1 Breda

Prijs leden: € 17,50 Niet leden: € 20,00

Aanmelden VÓÓR 15 oktober bij laming.meggie@gmail.com

De cursus gaat door bij een minimaal aantal belangstellenden van 12

Excursie tuin Joyce Oomen gaat NIET door.

Helaas moeten we u melden dat de excursie naar de tuin van Joyce Oomen op 28 september NIET door kan gaan.

We hebben nog geprobeerd een vervangende datum te vinden, maar dat is jammer genoeg niet gelukt.

Joyce heeft op woensdag 14 september voor een grote groep belangstellenden een heel boeiende lezing gegeven, waarbij ze haar visie over wisselteelt met een- en tweejarigen met ons gedeeld heeft. Het was een inspirerende avond.

Volgend jaar juni zullen er weer opentuintagen zijn bij haar thuis op de Overaseweg en daarbij kunnen ook planten gekocht worden.

We houden u op de hoogte!

Fietstocht gaat **NIET** door

De fietstocht die gepland stond in september 2022 gaat nu niet door en wordt verplaatst naar het voorjaar.

Gezocht; lid voor de commissie Algemene lezingen

In de vorige nieuwsbrief werd een oproep geplaatst voor de commissie algemene lezingen.

We zouden graag zien dat deze commissie uit 2 of 3 personen zou bestaan.

Op die manier kun je samen ideeën ontwikkelen en de taken verdelen.

Daardoor blijft ook de investering in tijd beheersbaar.

We zijn heel blij dat Jacolien Schellekens interesse heeft getoond voor deze commissie.

Wie is bereid samen met Jacolien deze klus op zich te nemen?

Stuur een mail naar: sjak.dielemans@casema.nl

Organiseren Binnenlandse Tuinreis

De commissie Binnenlandse Tuinreis (Lia en Mathilde) hebben geen gelegenheid om voor 2023 een Binnenlandse Tuinreis te organiseren.

Na de oproep in de nieuwsbrief van september heeft zich al één persoon gemeld die de organisatie voor 2023 wil overnemen, als er tenminste een tweede persoon bij komt. Wie helpt er mee?

Natuurlijk delen we onze ervaringen met de organisatie van deze reis.

Heb je interesse, neem dan contact met ons op:

Lia Klijs - lia.klijs.hereijgers@gmail.com

Mathilde Marijnissen - marijnm56@delta.nl

Programmaboekje 2022 – 2023

Eind augustus of begin september heeft u weer het jaarlijkse programmaboekje in uw brievenbus gevonden.

Zoals al in de vorige nieuwsbrief werd verteld, is er dit keer gekozen voor een kortere versie, zonder de maandoverzichten.

Er is hiervoor gekozen, omdat er maandelijks een zeer informatieve digitale nieuwsbrief verschijnt, waarin ALLE activiteiten van de komende maand worden vermeld.

Daarnaast verschijnt er ook regelmatig een nieuwsflits met het laatste actuele nieuws.

We willen alle leden **hartelijk bedanken** die mee hebben gewerkt aan de totstandkoming van het boekje en de verspreiding hiervan.

Een speciaal woord van dank voor Wijnand Romijn, die alle informatie heeft verzameld en tot een boekje verwerkt en voor Willian de Hoon, die de logistiek voor de verspreiding van de boekjes heeft verzorgd.



STEMT U OOK VAN 5 tot 27 september?

Wij doen dit jaar weer mee met de Clubkas-campagne van de Rabobank Breda en Amerstreek.

Als je een rekening hebt en/of lid bent van de Rabobank Breda of de Rabobank Amerstreek mag je tijdens de stemperiode weer stemmen.

Alle leden van een van deze banken krijgen een persoonlijke stemcode.

ZNK-Bloemschikken

Zondag 6 november 2022 organiseert de werkgroep ZNK Bloemschikken in samenwerking met Groei & Bloei afdeling Deurne-Venray het ZNK Bloemschikken. Het kampioenschap vindt plaats op het Hub van Doorne College in Deurne.

Het hoofdthema van de wedstrijd is: "150 Groei & Bloei". De subthema's per categorie zullen binnenkort bekend gemaakt worden.

Inschrijven voor het ZNK Bloemschikken

Iedere bloemschikker kan deelnemen. Meld je aan door vóór 25 oktober 2022 het inschrijfformulier in te vullen: [Inschrijfformulier ZNK Bloemschikken 2022](#) of stuur een e-mail naar znkbloemschikken@gmail.com. Je ontvangt vervolgens een link naar het inschrijfformulier.

Kosten

- €12,50 voor deelnemers die lid zijn van Groei & Bloei en afkomstig uit het Rayon Oost-Midden Brabant
- €17,50 voor deelnemers die lid zijn van Groei & Bloei
- €25,00 voor overige deelnemers

Het inschrijfgeld is inclusief koffie/thee en versnapering bij ontvangst. Het inschrijfgeld dient vooraf per bank te worden voldaan. Bij inschrijving ontvang je de verdere informatie over de betaalwijze.

Deelnemers kunnen zich inschrijven voor één van onderstaande categorieën

- **Introducés:** Voor deelnemers die nog niet eerder hebben meegedaan aan het ZNK Bloemschikken. De deelnemers volgen een workshop en maken een verrassingsarrangement. De jury zal het werk voorzien van tips en tops. Het beleven van de dag staat centraal zonder de druk van een wedstrijd.
- **Studenten:** De deelnemer heeft een studentenkaart van het jaar van deelname. Bij te beperkte inschrijving voor deze categorie worden de studenten, na overleg met de deelnemer, verdeeld over de categorie amateurs of (semi-)profs.

- **Amateurs:** Deze categorie is onderverdeeld in een A-klasse en Ere-klasse. Deelnemers aan de A-klasse hebben al vaker meegedaan met wedstrijden. De volgende deelnemers kunnen zich inschrijven voor de Ere-klasse:
 - Ik behoor tot de hoogste 10 van de A-klasse tijdens het vorige ZNK Bloemschikken of een ander regiokampioenschap bloemschikken van Groei & Bloei.
 - Ik heb tijdens eerdere ZNK Bloemschikwedstrijden deelgenomen in Ere-klasse en heb niet behoord tot de laatste 10.
- **Semi-profs en profs:** Deze deelnemer:
 - verzorgt cursussen of workshops bloemschikken, of
 - heeft een vakopleiding bloem afgerond, of
 - minimaal 4 uur werkzaam in de bloemenbranche.

In de categorieën studenten, amateurs en semi-prof/prof maken de deelnemers een arrangement naar thema én een verrassingsarrangement. Materialen voor het verrassingsarrangement worden ter beschikking gesteld door het ZNK Bloemschikken. De materialen voor het thema-arrangement verzorgt de deelnemer zelf en het arrangement wordt op de wedstrijddag gemaakt.

Voor meer informatie of vragen over de wedstrijd kun je contact opnemen met de werkgroep ZNK Bloemschikken, per mail naar: znkbloemschikken@gmail.com

Volg ons ook op facebook Groei & Bloei ZNK Bloemschikken en Groei & Bloei Deurne/Venray.

Met vriendelijke groet,

Werkgroep ZNK Bloemschikken en afdeling Deurne/Venray

JUBILEUMTULPEN EN AGENDA BESTELLEN MET KORTING



Heeft u de prachtige jubileumtulp al gezien? Deze jubileumtulp werd gedoopt door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix op 25 mei 2022 samen met Willem Poppe, het jongste lid van de vereniging. De nieuwe triumphtulp 'Groei & Bloei 150' met een zacht oranje, zalmachtige kleur is aangeboden ter gelegenheid van het bijzondere jubileum. De bloemblaadjes ontvouwen zich tijdens de bloeitijd in de tuin (april-mei) maximaal. Ze hebben dan een diameter van 8 cm. Aan de steel (60 cm) zit heldergroen, opstaand blad. De nieuwe bloem is voortgekomen uit een kruising van Tulipa 'Aafke' en Tulipa 'Holland Queen'. Het veredelingsproces van Tulipa 'Groei & Bloei 150' door Holland Bolroy Market uit Heiloo heeft 18 jaar geduurd. De nieuwe tulp is geschikt voor toepassing in de tuin en als snijbloem. Standplaats: zonnig. Plantdiepte 2x zo diep als de bol hoog is (net als de meeste bloembollen). De bollen kunnen na de bloei (en als het blad is afgestorven) uit de grond gehaald en bewaard worden. In het najaar kunnen ze dan weer geplant worden. Tulpen bevatten zowel stuifmeel als nectar en zijn dus aantrekkelijk voor bijen en andere bestuivers. De tulp is nu te koop! De voorverkoop op de website (Groeinl) is gestart met een speciale jubileumprijs van €11,25 voor 25 bollen excl. verzendkosten.

Graag attenderen wij u ook op de mogelijkheid de prachtige Groei en Bloei-agenda voor het nieuwe jaar met korting te bestellen via de website van Groei en Bloei landelijk. In de winkel betaalt u €14,95, als u echter via de website bestelt betaalt u €10,95.

Een prachtige agenda voor eigen gebruik, of om met de feestdagen cadeau te geven.



YouTubekanaal "Alles Wat Bloeit"

Een Groei en Bloei-lid wees ons op het bestaan van het YouTubekanaal " Alles Wat Bloeit". Rogier heeft, samen met het hele team van "Alles Wat Bloeit", het doel om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met wat de natuur ons allemaal te bieden heeft.

Elke donderdag om 15:00 uur is er een nieuwe aflevering die je op YouTube kan vinden.

Daarnaast vind je op de website allerlei artikelen waarmee je wordt meegenomen in de wereld van "Alles Wat Bloeit".

Op zondag is er een nieuwe aflevering van "Ricks moestuin aan zee".



Daarnaast is "Alles Wat Bloeit" ook op facebook en instagram te vinden.

Er zijn al mooie reportages voorbijgekomen.

Het Nationale Boomspiegelfeest van 1 t/m 9 oktober. Breda Stad in een Park

De boomspiegel, die lege en zanderige grond rondom een boom in de stoep, is een perfecte plek om de stad te vergroenen.

Een groene boomspiegel ziet er kleurig en gezellig uit en is een fijne plek voor wilde bijen, vlinders en andere insecten. Het zorgt voor een feestje voor de beestjes.

Binnen onze afdeling doen de gemeenten Moerdijk en Breda mee.

Doe je mee? Volg deze vier stappen:

Stap 1: Check je boomspiegel

Stap 2: Meld je boomspiegel bij de gemeente

Alles mooi ingeplant en daar komt de gemeente met de schop... Wanneer je je boomspiegel aanmeldt bij de gemeente krijg je vaak een 'zelfbeheer'-tegel of -bordje. Dan wordt je tuintje met rust gelaten. Misschien doet jouw gemeente wel mee met het Nationale Boomspiegelfeest en kun je zaadjes, bollen of planten krijgen.

Stap 3: Zoek plantjes, bollen en zaden

Een boomspiegel vergroenen hoeft niet duur te zijn. Misschien heb je nog stekjes en zaadjes uit je eigen tuin of is er een buur die ze heeft. Kijk ook op social media bij gratis afhalen of stekjes ruilen. Sommige gemeenten delen ook planten en zaden uit tijdens het Nationale Boomspiegelfeest.

Stap 4: Schepjes klaar? Planten maar!

Het geheim van een weelderige boomspiegel zit hem in een paar simpele ingrediënten: een voedzame bodem, genoeg water en wat liefde en aandacht.

Extra tip: Doe het samen!

Wat is beter dan een vergroende boomspiegel? Een hele straat met fleurige boomspiegels! Het Nationale Boomspiegelfeest is een feestje voor de buurt. Maar hoe weet je wie er nog meer wil aanhaken en wat ze kunnen doen? We hebben een handig stappenplan gemaakt voor wie het wat groter wil aanpakken.

Kijk voor meer informatie op: guerrillagardeners.nl/boomspiegelfeest of informeer bij de genoemde gemeenten.

Activiteiten van groene verenigingen

Hieronder vind je informatie over activiteiten die georganiseerd worden door andere groene verenigingen in de buurt van Breda.

Als je meer informatie wil over de genoemde activiteiten, verwijzen we graag naar de website van de betreffende organisatie.

Wil je mooie fietstochten maken én meer te weten komen over de omgeving?
Fiets dan eens mee met [Gilde De Baronie!](#)

Met onze gidsen ga je op pad rond Breda of in de verdere omgeving. Je fietst door bossen, langs weilanden, landgoederen, heidegebieden, door polders, over paden en laantjes.

Je leert van alles over het landschap om je heen. Wat groeit er, wat leeft er, hoe is het ontstaan? We komen in dorpjes, in steden en stoppen als er iets bijzonders te zien is.

Van tijd tot tijd pauzeren we op een terras of in een café.

30SEP

FIETSTOCHT SMOKKELROUTE, CA. 60 KM [BEKIJK DETAIL](#)

vrijdag, Speelbos Mastbos

OKTOBER 2022

07OKT

FIETSTOCHT HALDERBERGE, CA 60 KM [BEKIJK DETAIL](#)

vrijdag, Speelbos Mastbos

11OKT

FIETSTOCHT WORTELKOLONIE, CA. 60 KM [BEKIJK DETAIL](#)

dinsdag, Speelbos Mastbos

20OKT

FIETSTOCHT LANDGOEDERENROUTE, CA 36 KM [BEKIJK DETAIL](#)

donderdag, Speelbos Mastbos

25OKT

FIETSTOCHT VINCENT VAN GOGH, CA 45 KM [BEKIJK DETAIL](#)

dinsdag, Speelbos Mastbos

Deelname:

Vooraf aanmelden is niet nodig; je meldt je bij het vertrekpunt.

Kosten:

€ 3,- p.p.

€ 25,- voor een 10-rittenkaart, aan te schaffen bij de fietsgidsen of bij Gilde De Baronie.

Vertrekpunt:

Speelbos Mastbos, Bouvignedreef, Breda of

Intratuin, Terheijdenseweg 296, Breda.

Nieuwsbrief G&B Roosendaal

ZATERDAG 1 OKTOBER NAJAARSSTEEKENBEURS

Dit jaar is er zowel in het voorjaar als in het najaar een stekkenbeurs. Vorig jaar hebben we gemerkt dat het plantenaanbod in het najaar heel anders is dan in het voorjaar. Reden genoeg om ook nu weer een najaarseditie te houden! Ook als je geen stekjes om te ruilen of te verkopen hebt, ben je welkom om onze vereniging te leren kennen of om bij te praten met andere leden. Natuurlijk is er voor alle bezoekers en deelnemers koffie of thee met wat lekkers. Naast stekjes worden er al een aantal jaar ook andere producten aangeboden zoals honing, keramiek en natuurlijke zepen. Heb je een (niet-commerciële) hobby die je bij ons onder de aandacht wil brengen dan kun je hiervoor ook een tafel reserveren bij Anneke Douw. Hier zijn geen kosten aan verbonden! Locatie: B&B De Luijzenbergh, Langenbergsestraat 17, 4751 TC Oud Gastel. Parkeren: De parkeerplaatsen naast het huis zijn bestemd voor de gasten van de B&B. Verder naar achteren op het terrein is een grote weide met meer dan voldoende parkeerruimte voor de bezoekers van de stekkenbeurs. Datum: Zaterdag 1 oktober, start beurs om 10:00, sluiting rond 12:30. Deelnemers kunnen vanaf 9:30 hun waren uitstallen. Aanmelden voor deelnemers: Heb je leuk (najaars)stekmateriaal en je nog niet aangemeld dan kan dit nog tot 25 september bij Anneke Douw, douw@planet.nl of 06-46544694 Om de stekkenbeurs te bezoeken hoef je je niet aan te melden, je bent van harte welkom.

IVN Mark en Donge:

Klimaatcursus Breda

Ontdek in de veelheid aan informatie over het klimaat wat er werkelijk speelt!

In samenwerking met Humanistisch Verbond West-Brabant organiseren wij de Klimaatcursus 2022. In deze cursus doe je kennis en ervaring op, leer je hoe over het klimaat in gesprek te gaan en ga je een persoonlijk klimaatplan maken.

De cursus bestaat uit 4 theorielessen, 1 les storytelling en 2 excursies. De lessen zijn op maandagavond 14 en 21 november en op 12 en 19 december en 9 januari 2023. De excursies zijn op 19 november en 17 december.

De kosten bedragen voor leden van IVN en HV € 70,- en voor niet-leden € 75,-

De cursus wordt gehouden in Breda (nadere info volgt)

Het maximum aantal deelnemers is 25, dus als je interesse hebt, wees er snel bij. Je kunt je inschrijven door [hier](#) te klikken en het inschrijfformulier in te vullen en te verzenden. Na inschrijving ontvang je een bevestiging. Je deelname is pas definitief na betaling van het cursusgeld.

IVN Mark en Donge Natuurwandelingen

Natuurwandelingen zijn vrij toegankelijke wandelingen, meestal op zondag, maar soms op andere dagen.

Onze ervaren natuurgidsen leiden je door een natuurgebied en laten je de natuur in het gebied beleven op diverse manieren. U gaat zo de natuur op een andere manier bekijken en ervaren.

Een natuurwandeling duurt anderhalf à twee uur, tenzij anders vermeld.

Deelname is gratis, maar een eigen bijdrage of lid worden van IVN Mark & Donge is welkom.

Let op !

Vooralsnog moet je vooraf inschrijven voor de wandeling waar je aan wilt deelnemen.

Het inschrijvingsformulier en een uitgebreide beschrijving van een geplande wandeling worden geruime tijd van tevoren op de website geplaatst en is terug te vinden onder 'Activiteiten' in de menubalk op onze homepage.

Natuurwandelingen 2022 september / oktober / november / december:

Zondag 25 september: 13.30 tot 15.30 Natuurwandeling de Donge, s`Gravenmoer

Oktober

Zondag 23 oktober: 13.30 tot 15.30 Natuurwandeling Rijsbergen, de Pannenhoef

Zaterdag 29 oktober: 10.00 tot 12.00 Familiewandeling Dorst, Boswachterij Dorst. Thema paddenstoelen

Zondag 30 oktober: 10.00 tot 12.00: Familiewandeling Dorst, Boswachterij Dorst. Thema paddenstoelen

November

Zondag 6 november: 10.00 tot 12.00: Vogelwandeling Terheijden, Binnenpolder

Zondag 20 november: 13.30 tot 15.00 Natuurwandeling Raamsdonkveer, Dongemond

Zondag 27 november: 10.00 tot 16.00 Landschapswandeling Etten Leur (ca. 15 à 20 km), Kelsdonk

December

Zondag 11 december: 13.30 tot 15.30 Natuurwandeling Breda, Galderse Heide

Zondag 18 december: 13.30 tot 15.30 Natuurwandeling Dongen, De Duiventoren

Zaterdag 24 december: 13.30 tot 15.30 Natuurwandeling Rijsbergen, de Pannenhoef

Zaterdag 31 december: 13.30 tot 15.30 Eindejaar plantenjacht, jaarlijkse landelijke zoektocht naar planten in de winter, Locatie Molen in Bavel

IVN Dintel en Marklanden

Minicursus Paddenstoelen op 13 en 15 oktober

IVN Dintel en Marklanden Route App

Je kunt de IVN Route App op je smartphone of tablet zetten en een mooie wandeling in de buurt opzoeken. Binnen ons werkgebied staan er vier wandel- en/of fietsroutes in de app.

Je kunt de app voor Android [hier](#) downloaden en de app voor iOS [hier](#).

In plaats van de app te gebruiken kun je de routes ook hier downloaden:

[Strijpen - De Berk](#) - wandeling door een oud turfwinningengebied

[Moerdijk, Industrie en Natuur](#) - fietstocht door Moerdijk en omgeving met verrassende natuur

[Dintel- en Marklanden](#) - wandeling door de landen van Dintel en Mark

[Biodiversiteit](#) - fietstocht met veel variatie

[Ettense en Hoevense Beemden](#) - korte fietstocht of lange wandeling

[Ommetje Pagnevaart](#) - een kort wandelingetje voor de zondagmiddag

Paddenstoelenexcursie

In 2022 is de Vliegenzwam de Paddenstoel van het Jaar (zie ook [Nature Today](#)-vliegenzwam). Om deze soort in het zonnetje te zetten organiseren meerdere natuurorganisaties zoals de [NMV](#), [KNNV](#) (Vereniging voor veldbiologie), [Waarneming.nl](#) en [IVN](#) een grootste publieksinventarisatie om de verspreiding van de Vliegenzwam in kaart te brengen.

Ook de KNNV Breda zal bij de aftrap op 24 september, tevens de start van de week van de veldbiologie, een vliegenzwam-excursie organiseren. We bezoeken de Strijbeekse heide.

Plaats van samenkomst: parkeerplaats Erikaweg, (kruising Goudbergseweg/Erikaweg, Strijbeek.

Opgave vooraf bij breda@knnv.nl

Maximaal aantal deelnemers: 20

Er zijn geen kosten verbonden aan de excursie.

Contact

[**breda@knnv.nl**](mailto:breda@knnv.nl)

Velt: 16 OKTOBER 2022 PADDENSTOELENWANDELING

De paddenstoelenwandeling op 16 oktober 2022 wordt begeleid door Johan Pegel uit Breda. Hij is zijn hele leven al bezig met het verzamelen en determineren van schimmels, wat paddenstoelen eigenlijk ook zijn. In elk bos zijn paddenstoelen te vinden, maar Johan kan het onderscheid tussen de vele eetbare en niet-eetbare paddenstoelen uitleggen en laat deze verschillende soorten graag aan ons zien.

Wandel je gezellig met ons mee?

De wandeling wordt afgesloten met een kop soep en een broodje ragout.

De exacte locatie volgt nog, maar hou rekening met de omgeving van Dorst.

Deelname kost 17,50 euro per persoon.

Graag ontvangen wij uw aanmelding uiterlijk 30 september via de mail:

[**miradadonkers14@gmail.com**](mailto:miradadonkers14@gmail.com)

Meer informatie: [**www.velt.nu**](http://www.velt.nu) afdeling West-Brabant

Meer Bomen Nu

DINSDAG 4 OKTOBER: BOMENPLANNER WEBINAR

Wil jij de bomenplanner gebruiken om jouw omgeving sneller te vergroenen? Zaailingen een tweede kans te geven, een bomenhub te runnen of plantgoed voor jouw project te krijgen? Geef je dan op voor de bomenplanner webinar van 4 oktober om 19.30. In een uurtje fietsen we jou door alle nieuwe ins en outs heen, en kan jij makkelijk en snel aan de slag.

Kijk jij al de hele zomer, herfst, of al langer tegen een boompje aan dat eigenlijk niet in jouw tuin groot kan worden? Ben je fanatiek aan het stekken geslagen, of tamme kastanjes gaan opkweken? Op 27 november kan je door heel het land jouw zaailing doneren! Zo krijgt deze een tweede kans, in een tuin, op een boerderij of misschien wel in een voedselbos. Via de bomenplanner laten we je t.z.t. weten waar de inleverpunten zijn.

Grote Groene Doemarkt op zondag 9 oktober op Boerderij Wolfslaar

Proef, beleef, laat je inspireren en informeren!

Kook jij ook graag met lokale producten van de boeren rondom Breda? Kom dan kennismaken met de boeren en de initiatieven en apps om het lokale eten bij jou op tafel te krijgen.

Oktober is ook van oudsher de plantmaand. We helpen je graag op weg met het vergroenen van je tuin. Welke 🌳 past in mijn kleine tuintje? Hoe zorg ik dat insecten kunnen overwinteren in mijn tuin? Is een regenton wat voor mij? Is er ook een plantlijst voor een zonnige en droge tuin? Idem voor een schaduwstuk natuurlijk! Zit jij dan volgend jaar ook lekker in de schaduw van je boompje, te genieten van de 🌸 en de 🐝, met water uit de regenton. En zakt het water lekker de grond in als er weer een flinke stortbui valt 😊

Kijk voor meer informatie op www.wolfslaarbreda.nl, ook kinderactiviteiten.

Bloemschikken

In de eerste week van september konden we weer starten met de bloemschiklessen.

Dat betekende: elkaar weer zien na een mooie zomer, gezellig bijkletsen en natuurlijk weer samen aan de slag!

Dat we veel inspiratie opgedaan hadden tijdens de vakantie konden we terugzien in de prachtige creaties! Hierbij wat foto's, ditmaal uit de lessen van Marc en Natasja.

Bij Marc was de opdracht: **Een dichtgewerkte nazomerkrans of een krans met een 'spannend' doorkijkje.**





En bij Natasja: **een zomerse herinnering aan zon, zee en strand.**

Bloemschikken groep Marc [klik hier](#)

Bloemschikken groep Natasja [klik hier](#)

Rotstuinclub

Lezing Nico Tillie: dinsdag 4 oktober, aanvang 19.00hr

Nico zou deze lezing al in 2020 en vervolgens in 2021 komen geven, echter toen bleek dat de lezing als gevolg van de Covid-maatregelen telkenmale geschrapt diende te worden. Eindelijk zal het dan hopelijk lukken om zijn ervaringen te presenteren.



In deze lezing neemt Nico ons mee op een aantal van zijn vele plantenreizen van China tot Canada en van de Alpen tot de Rocky Mountains en gaat hij in op lokale culturen en verhalen.

Ook gaat de lezing over het gebruik van planten in verschillende typen tuinen en in het onderzoek.

Tuinclub

In september is ons nieuwe tuinclubseizoen van start gegaan met de lezing van Marieke Nolsen uit Leusden. Aan de hand van hele mooie foto's vertelde ze die avond over haar op Engeland geïnspireerde pluktuin. Door haar enthousiasme denkt nu menig tuinclublid erover ook een deel van de eigen tuin als pluktuin in te richten. Het was een geslaagde avond en een goed begin van het nieuwe seizoen!



Op dinsdagavond 18 oktober komt voorzitter Johan van Oosterhout vertellen over het

ontstaan, het beheer en alle activiteiten van het Arboretum Oudenbosch. Ook de plantencollectie komt uitgebreid aan bod.

Introducés zijn op deze avond van harte welkom tegen betaling van €4,00. Wel graag even vooraf aanmelden bij Lia Klijs via haar mailadres: lia.klijs.hereijgers@gmail.com.



Dinsdagavond 15 november geeft Geertje van der Krocht van Biologische Rozenkwekerij de Bierkreek uit IJzendijke een lezing. Nadere informatie volgt nog.

We hopen iedereen dinsdag 18 oktober weer te zien.

Van de Fotoclub

Uitslag en korte bespreking winnende themafoto's

In totaal werden er 17 themafoto's ingestuurd voor de vakantieopdracht: "maak een foto die begint met een A". Hier is de top 3 met maar liefst 5 foto's! 😊



Op de eerste plaats de foto van **Richard** Rood. Richard gebruikte o.a. een fotobox, een statief en een zwarte achtergrond. Zo maakte hij een meervoudige belichting. Hij heeft een foto gemaakt, zijn camera iets verschoven en toen de tweede foto gemaakt, waardoor je dit effect krijgt. Door dit dubbele-flesseneffect zit er direct een verhaal in de foto: alcohol en dubbelzien.

Op de gedeelde tweede plaats werd de foto van **Richard** van Cann gekozen. Richard is gaan experimenteren met flitsen en heeft papieren hulpmiddelen gebruikt om reflecties tegen te gaan. De foto is overdag in de huiskamer gemaakt zonder verduistering. Door te kiezen voor een diafragma van f1/16 kreeg hij deze diepzwarte achtergrond waardoor de appel met de druppels zo fris en helder is geworden.





Op de gedeelde tweede plaats kwam de foto van **René**: avondfotografie. Hier zien we de haven van Breda mooi scherp en goed belicht. De bloembakken links geven een goede diepte aan de foto.

De gedeelde tweede plaats was ook voor **Henny**. Zij heeft in Picasa twee foto's over elkaar geplaatst, zodat je ook hier een dubbelopname hebt. De mooie lichtinval en compositie maken deze foto van witte anemonen heel geslaagd.



Op de derde plaats komt de foto van **Pily**: A Coruña, een stad in het noordwesten van Spanje aan de Atlantische Oceaan. Zij heeft een prachtige zonsondergang gefotografeerd waarbij de mensen in silhouet mooi afsteken tegen de gouden lucht.

Wat te doen in oktober?

Vorbereiden

- Koop vliesdoek en noppenfolie om planten tegen vorst te beschermen.
- Laat de tuinslang leeglopen en goed drogen voor hij de berging in gaat.
- Sluit de buitenkraan af.
- Maak een inventarisatie van de planten die volgend jaar mogen blijven en van de planten die wat jou betreft weg mogen.

Planten

- Plant rozen de komende maanden.
- Plant bollen bij vaste planten die er qua bladkleur en bloei mooi bij passen.
- Beplant hangmanden met klimop, bollen en wintervioelen.
- Plant tulpen die niet in de grond kunnen blijven in speciale bollenbakken. Na de bloei haal je de bakken met bollen uit de grond; dan krijgen ze de kans om af te sterven zonder in de weg te staan.
- Plant winterbloeiende struiken zoals winterjasmijn.
- Plant groenblijvende borderplanten voor een mooi winterbeeld.
- Plant sneeuw klok, winterakoniet, bosanemoon en kievitsbloem (Fritillaria) zo snel mogelijk na aankoop, omdat de bolletjes snel uitdrogen.

Verzorgen

- Breng na het planten een laag bladeren aan.
- Strooi organische meststoffen en compost aan de voet van rozen, struiken en hagen.
- Bewaar bollen op een droge plek waar de verwarming uitstaat.

Onderhouden

- Spit vrijgekomen bedden op zware grond een spade diep om.

- Strooi kalk in de border en moestuin indien nodig.
- Haal plantensteunen uit de border, maak schoon en bind op maat bij elkaar.
- Rooi de bollen en knollen van bloemriet (*Canna*), dahlia, Abessijnse gladiool (*Gladiolus callianthus 'Murielae'*) en andere zomerbollen na de eerste nachtvorst.
- Maak de pomp van het waterornament schoon en zet deze in de berging.
- Koppel het bovengrondse watergeefstelsel los, maak schoon en berg op.
- Controleer de afvoergaten van potten en bakken. Maak verstopte gaten weer vrij van wortels zodat het water snel weg kan.
- Maak boomband dat te strak rond de stam zit wat losser.

Gazon

- Verticuteer het gazon om het meer lucht te geven en het viltige laagje van dood gras en mos te verwijderen.
- Maai het gras deze maand voor de laatste keer.
- Breng de motormaaier weg voor de 'apk'.
- Hark bladeren van het gazon om gele plekken te voorkomen.
- Steek de graskanten nog een keer bij, zodat het gazon strak de winter ingaat.

Overig

- Wacht met het snoeien van siergrassen tot maart. Ze zijn 's winters nog te mooi om af te knippen.
- Deel bij zacht weer vaste planten die al een paar jaar staan en niet goed meer bloeien.
- Span een net over de vijver om bladeren uit het water te houden.
- Check of de kasverwarming nog werkt.
- Maak ruimte voor de kuisplanten die straks in de kas of binnen in een vorstvrije ruimte moeten overwinteren.
- Haal de kalk van de kasramen voor meer lichtinval.
- Plaats een vogelvoertafel op een plek die vanuit huis goed te zien is.
- Koop vogelvoer.

Bron: vtwonen.nl

=====